

Képzés módszertani összefoglaló

Az EFOP-3.3.7-17

„Informális és nem formális tanulási lehetőségek kialakítása a köznevelési intézményekben” c. pályázati kiírásra

„Neves névtelenek”

Készítette: Szerencsi Szakképzési Centrum
(Sátoraljaújhelyi Kossuth Lajos Gimnáziuma,
Szakgimnáziuma és Szakközépiskolája)

SZÉCHENYI

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

I/6. Az informális tanulás tartalmainak, szolgáltatásainak bővítését célzó feladatok, tevékenységek kialakítása

- 1. A levéltári források felhasználásának lehetőségei az oktatásban és az informális tanulásban3**
- 2. Iskolai vagy pályázati honlap létrehozása, működtetése15**
- 3. Digitalizálás és honlapon történő közzététel20**
- 4. Múzeumi rendezvények, múzeumpedagógia23**
- 5. Élő történelem, Oral History – interjúkészítés26**

1. A levéltári források felhasználásának lehetőségei az oktatásban és az informális tanulásban

A levéltárakban őrzött gyűjtemények alapul szolgálhatnak számos iskolai és iskolán kívüli tevékenységhez. Az itt őrzött iratok segítségével megismerhetjük a szűkebb és tágabb lakóhely kiemelkedő történelmi emlékeit, legfontosabb családjait, valamint vallási, kulturális és politikai összetételét is. A levéltárakban folytatott kutatómunka lehetőséget ad arra is, hogy a diákok belekóstoljanak a tudományos életbe: megismerhetnek a kutatás módszertanával, a forráselemzés és a forráskritika eszközeivel és jelentőségével. Mindeközben bepillantást nyerhetnek elmúlt korok (vagy akár a közelmúlt) mindennapjaiba is, erősödhet nemzeti és helyi identitásuk.

Egy levéltár munkája három fő területre terjed ki: gyűjtőterületi és ügyfélszolgálati munka; kutatószolgálati és tudományos munka; közművelődési és közönségkapcsolati munka (regiokutatasszemle.hu/wp-content/uploads/Csöngé-Attila-másolata.pdf). Az évtizedekig „poros” jelzővel illetett levéltárak egyre nyitottabbá válnak a társadalom felé, számos programot, kiállítást, konferenciát rendeznek, és lehetőséget adnak amatőr kutatóknak is arra, hogy egyéni érdeklődési területükön (általában családkutatás) maradandót alkossanak. A kiállításokat gyakran gyűjtőmunka előzi meg, lehetőséget adva a lakosságnak, hogy a tulajdonukban lévő családi emlékeket közkinccsé tegyék.

A levéltárak közelében élő diákok (óvodásoktól egészen a középiskolásokig) levéltárpedagógiai órákon és rendhagyó történelemórákon ismerkedhetnek meg a levéltárosok munkájával, a levéltárak nyújtotta lehetőségekkel. Az alábbi oldalon található kiadványból a levéltárak ajánlatait ismerhetjük meg: <http://mnl.gov.hu/mnl/ol/barangolo>. Ezek a 90-120 perces foglalkozások a nemformális oktatás kiváló eszközei lehetnek.

A helyszínen folytatott kutatómunka gyakran nem megvalósítható teljes csoportok vagy osztályok számára, hiszen a levéltár kutatótermének befogadóképessége korlátozott lehet, megközelítése pedig anyagi terhet ró az iskolákra, szülőkre. Ilyen esetekben nagy segítséget jelenthetnek a levéltárak és más intézmények online adatbázisai. Ezeknek megvan az az előnyük, hogy bármikor elérhetők, a tanórákon éppúgy, mint a tanítás utáni időszakokban, szünetekben. A felhasználók számára nincsen időbeli korlát, és a dokumentumok többsége ingyen elérhető.

A legjelentősebb adatbázisok az alábbi oldalon megtalálhatók: <http://mnl.gov.hu/adatbazisok>, ill. <http://www.adatbazisokonline.hu/>.

A „Neves névtelenek” elnevezésű projekt az „*Informális és nem formális tanulási lehetőségek kialakítása a köznevelési intézményekben*” elnevezésű felhíváshoz kapcsolódva kívánja megteremteni a nemformális tanulás lehetőségeit. Célja, hogy az információgyűjtés lépéseinek elsajátítása után a felhasználók legyenek képesek adatbázisok kialakítására, helytörténeti tárgyú nyomtatott vagy internetes kiadványok előállítására.

1. Családtörténet

A családkutatás egyre népszerűbb Magyarországon. Számos internetes oldal és fórum segít azoknak, akik szeretnék megismerni családjuk múltját, írott emlékeit. Az első lépések megtételéhez nagy segítséget nyújthat a Magyar Országos Levéltár, ahol abban is segítenek, milyen helyen található meg a bennünket érdeklő iratokat:

- http://mnl.gov.hu/mnl/ol/genealogiai_tajekoztato
- http://mnl.gov.hu/mnl/ol/csaladtorteneti_kutatas
- <http://genealogia.hu/>

A családkutatáshoz kapcsolódó feladatok

1.1 Ősök az iskolapadban

Projektfeladat: a család őseinek felkutatása, kapcsolatuk feltárása az iskolával. Lehetőség szerint tabló vagy plakát készítése, megfelelő mennyiségű anyag esetén az életutak bemutatása kiállítás keretében.

Megvalósíthatóság:

- helyismereti projekthét
- történelmi vagy helytörténeti szakkör

A feladat célja:

- az iskolához, Zemplénhez való kötődés erősítése
- online adatbázisok, keresők használatának elsajátítása
- információgyűjtés és -feldolgozás
- a család múltjának, a régióhoz való kapcsolatának feltárása

- a következő kompetenciák, ismeretek fejlesztése: problémamegoldás, interperszonális kapcsolatok, informatikai ismeretek, kérdésfeltevés

Célcsoport: 9-11. évfolyamos diákok és szüleik

Résztevő pedagógusok: 1 fő történelemtanár

Oktatási módszer

- típus: egyéni, otthon elvégezhető
- a tanulási munka irányítása szempontja alapján: tanulói dominanciájú
- oktatási folyamatban betöltött szerep, didaktikai feladat szerint: új ismeretek szerzése, rendszerezés
- információk forrása: online (írott) forrás, szóbeli forrás (visszaemlékezések)
- a tanuló által végzett megismerő tevékenység: felfedező

Feladat kivitelezése

- A tanulók a szülők, idősebb családtagok segítségével megpróbálják kideríteni, van-e olyan ősük, rokonuk vagy családi ismerősük, aki a sátoraljaújhelyi kegyes tanítórendi katolikus gimnáziumba járt.
- A https://library.hungaricana.hu/hu/collection/iskolai_ertesitok_satoraljaujhely_KegyesTanitorendiNagygimnazium/ oldal keresőjének segítségével megkeresik az illető iskolai értesítőjét.
- Következő lépésként megpróbálnak más forrásokból is információt szerezni: családi fényképek, családi történetek, esetleg otthon őrzött naplók segítségével. XX. századi tanulók esetében korábbi osztálytársakat is felkereshetnek, hogy megismerjék a kutatott személy mindennapjait, gondolkodását.
- Az összegyűjtött anyagot tabló segítségével tárhatják a tágabb közönség elé.
- A lakosság érdeklődő rétegét a helyi újságban vagy az interneten közzé tett felhívással lehet bevonni a kutatómunkába.

1.2 Szenzáció!

A Hungaricana oldalán számos környékbeli újság és napilap anyaga megtalálható. Családtörténeti kutatásokhoz kiválóan felhasználhatók, hiszen az országos jelentőségű hírek

mellett helyi tudósításokat, sőt reklámokat is találunk bennük, amelyekből olyan lakosok tevékenységét is meg lehet ismerni, aki nem valamilyen helyi jelentőségű esemény miatt kerültek be a lapokba.

Projektfeladat: a diákok megismerjék a család régen meghalt, vagy esetleg jelenleg is élő családtagjainak történetét. Lehetőség szerint tabló vagy plakát készítése, megfelelő mennyiségű anyag esetén az életutak bemutatása kiállítás keretében. Az érdekesebb történetekből újságcikket is lehet készíteni, amelyet a helyi újság megjelentethet.

Megvalósíthatóság:

- helyismereti projekthét
- történelmi vagy helytörténeti szakkör

A feladat célja:

- az iskolához, Zemplénhez való kötődés erősítése
- online adatbázisok, keresők használatának elsajátítása
- információgyűjtés és -feldolgozás
- a család múltjának, a régióhoz való kapcsolatának feltárása
- a következő kompetenciák, ismeretek fejlesztése: problémamegoldás, interperszonális kapcsolatok, informatikai ismeretek, kérdésfeltevés

Célcsoport: 9-11. évfolyamos diákok és szüleik, bármely más érdeklődő

Résztevő pedagógusok: 1 fő történelemtanár

Oktatási módszer

- típus: egyéni, otthon elvégezhető
- a tanulási munka irányítása szempontja alapján: tanulói dominanciájú
- oktatási folyamatban betöltött szerep, didaktikai feladat szerint: új ismeretek szerzése, rendszerezés
- információk forrása: online (írott) forrás, szóbeli forrás (visszaemlékezések)
- a tanuló által végzett megismerő tevékenység: felfedező

Feladat kivitelezése

- A tanulók a szülők, idősebb családtagok segítségével megpróbálják felállítani családfájukat, 2-3 generációra visszamenően.
- A https://library.hungaricana.hu/hu/collection/helyi_lapok_SatoraljaujhelyiLeveltar/oldal keresőjének segítségével megpróbálnak információt keresni valamelyik családtagról. Ehhez figyelembe kell venni azt, hogy melyik újság mikor jelent meg, és mikor élt a keresett személy. A tájékozódásban a következő táblázat segíthet

Az újság neve	Digitalizált / elérhető évfolyamok
Felsőmagyarországi Hírlap	1903, 1909, 1910, 1917
Felvidéki Magyar Hírlap	1938 (november, december), 1939 (január-július)
Felvidéki Ujság	1947 (november, december), 1948 (január, február)
Ujhelyi Hírlap	1922, 1924
Vörös Hajnal	1919 (április-június)
Zemplén	1886 (augusztus-december), 1887, 1889, 1890, 1891, 1892, 1895, 1897, 1898, 1900, 1901, 1902, 1904, 1905, 1907 (július), 1908, 1909, 1910, 1922, 1923 (október-december), 1924, 1926 (július-december), 1927, 1928, 1929, 1930, 1934, 1937
Zempléni Barátság	1946 (február-december), 1947 (január-október)
Zempléni Gazda	1926 (1-24.), 1927 (1-23.), 1928 (5-24.), 1929 (10-24.), 1930 (3-24.)
Zempléni Kisujtság	1947 (január-november)
Zempléni Népujság	1947 (1-54.), 1948 (1-53.)

- Következő lépésként megpróbálnak más forrásokból is információt szerezni: családi fényképek, családi történetek, esetleg otthon őrzött naplók segítségével.
- Az összegyűjtött anyagot tabló vagy újságcikk segítségével tárhatják a tágabb közönség elé.
- A lakosság érdeklődő rétegét a helyi újságban vagy interneten közzé tett felhívással lehet bevonni a kutatómunkába.

2. Iskolatörténet

A kegyes tanítórendi katolikus gimnázium évkönyveinek tanulmányozásával nagyon érdekes felfedezéseket lehet tenni. A következőkben felsorolunk néhány lehetséges témát, amelyet feldolgozhatnak az iskolai szakkörök, vagy az érdeklődő helybeliek is. Ha sikerül pénzügyi forrást találni, akkor akár pályázatot is meg lehet hirdetni.

- tanárok
 - Milyen tudományos képzettséggel rendelkeztek?
 - Találunk-e közöttük híres embereket?
 - Milyen következtetéseket lehet levonni a tanári fluktuációról?
- diákok
 - Kövessük végig egy választott személy iskolai pályafutását – van-e valamilyen változás pályáivében? Próbáljuk meg kikutatni, mi lehet a változások oka!
 - Hogyan változott az évek során az iskolák tanulóinak vallási összetétele? Mi lehetett ennek az oka?
- az iskola felszereltségének változása
 - természettani leltár
 - Melyek azok az eszközök, tárgyak, amelyeket még ma is használhatnának?
 - Melyik tárgy mire való?
 - Milyen régi tárgyak vannak még meg az iskolában, amelyek szerepelnek a leltárakban?
- a tantárgyak változásai
 - Milyen tantárgyak tűntek el és jelentek meg?
 - Hogyan változott ugyanannak a tantárgynak a megnevezése?
 - Hogyan alakultak az óraszámok? Ma milyen óraszámban tanulják a diákok ugyanezeket a tantárgyakat?
- az osztályzási rendszer változásai

3. Várostörténet

A kegyes tanítórendi katolikus gimnázium évkönyveiből megismerhető a város fejlődése.

1.1 Városunk, Sátoraljaújhely

Projektfeladat: a diákok az épületeken keresztül még jobban megismerjék a város történetét. Kutatásai eredményét az iskolai és helyi újságokban, illetve kiállítás segítségével tehetik közzé. Az elkészült „akkor és most” fényképeket az iskola és a projekt honlapjára tölthetik fel.

Megvalósíthatóság:

- helyismereti projekthét
- történelmi vagy helytörténeti szakkör
- városi szintű pályázat

A feladat célja:

- a városhoz és Zemplénhez való kötődés erősítése
- online adatbázisok, keresők használatának elsajátítása, képszerkesztő programok és oldalak megismerése
- információgyűjtés és -feldolgozás
- a következő kompetenciák, ismeretek fejlesztése: problémamegoldás, interperszonális kapcsolatok, informatikai ismeretek, kérdésfeltevés

Célcsoport: 9-11. évfolyamos diákok és szüleik, bármely más érdeklődő

Résztevő pedagógusok: 1 fő történelemtanár

Oktatási módszer

- típus: egyéni, otthon elvégezhető; csoportmunka
- a tanulási munka irányítása szempontja alapján: tanulói dominanciájú
- oktatási folyamatban betöltött szerep, didaktikai feladat szerint: új ismeretek szerzése, rendszerezés
- információk forrása: online (írott) forrás, szóbeli forrás (visszaemlékezések), képi források
- a tanuló által végzett megismerő tevékenység: felfedező

Feladat kivitelezése

- Az érdeklődők elvállalnak egy-két évkönyvet, és a bevezetők segítségével összeírják, milyen épületekkel rendelkezett Sátoraljaújhely.
- A fenti kutatás segítségével létrehozott listát felosztjuk a párokba vagy kis csoportokba osztott résztvevők között.
- A résztvevők régi fényképeket keresnek otthon vagy az interneten az adott épületről.

Lehetséges források

- Dull György és a PIM – Kazinczy Ferenc Múzeum gyűjteményei a pályázat honlapján
- Google képkereső
- www.fortepan.hu
- www.egykor.hu
- www.helytortenet.com
- <http://regvoltkepek.blogspot.com/2014/12/satoraljaujhely-1900-korul.html>
- A párok / csoportok válasszák ki azokat az épületeket, amelyek ma is állnak, majd próbálják meg elkészíteni a fényképek mai mását. (E „feladatot” Dull György el is végezte, a pályázat honlapján megtalálhatók a fényképei - <http://nevesnevtelenek.com/dull-gyorggy-gyujtemenye-satoraljaujhely-regen-es-ma/>)
- Ha elkészült a fénykép, a re.photos oldal segítségével (regisztrálás után) könnyen lehet csúszkás „akkor és most” fényképeket készíteni.
- A résztvevők készítsenek rövid magyarázatot a képekhez, röviden bemutatva a változásokat az épületek megjelenésében és / vagy funkciójában.

3.2 Kossuth Lajos azt üzente

Projektfeladat:

1. próbáljuk meg kinyomozni, kik voltak Kossuth Lajos sátoraljaújhelyi osztálytársai, és nézzünk utána, mely egykori osztálytársak leszármazottai élnek még a város vonzáskörzetében.
2. A Kossuth Lajos születésének 100. évfordulóján rendezett ünnepség felidézése

Megvalósíthatóság:

- helyismereti projekthét

- történelmi vagy helytörténeti szakkör
- városi szintű pályázat

A feladat célja:

- a városhoz és Zemplénhez való kötődés erősítése
- online adatbázisok, keresők használatának elsajátítása
- információgyűjtés és -feldolgozás
- a következő kompetenciák, ismeretek fejlesztése: problémamegoldás, interperszonális kapcsolatok, informatikai ismeretek, kérdésfeltevés

Célcsoport: 9-11. évfolyamos diákok és szüleik, bármely más érdeklődő

Résztevő pedagógusok: történelemtanár, múzeumpedagógus, levéltáros

Oktatási módszer

- típus: egyéni, otthon elvégezhető; csoportmunka; múzeumi óra; levéltári látogatás
- a tanulási munka irányítása szempontja alapján: tanulói dominanciájú
- oktatási folyamatban betöltött szerep, didaktikai feladat szerint: új ismeretek szerzése, rendszerezés
- információk forrása: online (írott) forrás
- a tanuló által végzett megismerő tevékenység: felfedező

Feladat kivitelezése

- A résztvevők a múzeumokban őrzött anyagok és a https://library.hungaricana.hu/hu/collection/helyi_lapok_SatoraljaujhelyiLeveltar/ oldalon található kereső segítségével minél több információt próbálnak szerezni Kossuth Lajossal kapcsolatban.
- A források rendszerezése után újságcikket írnak, amelyet a pályázat honlapján tesznek közzé.

3.3 Sátoraljaujhely mindennapi élete az újságok tükrében

Projektfeladat: a

https://library.hungaricana.hu/hu/collection/helyi_lapok_SatoraljaujhelyiLeveltar/ oldal segítségével anyagot gyűjteni a mindennapi élettel kapcsolatban

Megvalósíthatóság:

- helyismereti projekthét
- történelmi vagy helytörténeti szakkör
- városi szintű pályázat

A feladat célja:

- a városhoz és Zemplénhez való kötődés erősítése
- online adatbázisok, keresők használatának elsajátítása
- információgyűjtés és -feldolgozás
- a következő kompetenciák, ismeretek fejlesztése: problémamegoldás, interperszonális kapcsolatok, informatikai ismeretek, kérdésfeltevés

Célcsoport: 9-11. évfolyamos diákok és szüleik, bármely más érdeklődő

Résztevő pedagógusok: történelemtanár, magyartanár, levéltáros

Oktatási módszer

- típus: egyéni, otthon elvégezhető; csoportmunka;
- a tanulási munka irányítása szempontja alapján: tanulói dominanciájú
- oktatási folyamatban betöltött szerep, didaktikai feladat szerint: új ismeretek szerzése, rendszerezés
- információk forrása: online (írott) forrás
- a tanuló által végzett megismerő tevékenység: felfedező

Feladat kivitelezése

- A diákok a helytörténeti szakkör foglalkozásán megállapítják, milyen témakörökben szeretnének kutatni. Javasolt témakörök:
 - a társasági élet fő helyszínei és eseményei a dualizmus időszakában
 - a tanácsköztársaság – a szóhasználat változásai
 - apróhirdetések
 - bűnügyi hírek

Az újság neve	Digitalizált / elérhető évfolyamok
Felsőmagyarországi Hírlap	1903, 1909, 1910, 1917
Felvidéki Magyar Hírlap	1938 (november, december), 1939 (január-július)

Felvidéki Ujság	1947 (november, december), 1948 (január, február)
Ujhelyi Hírlap	1922, 1924
Vörös Hajnal	1919 (április-június)
Zemplén	1886 (augusztus-december), 1887, 1889, 1890, 1891, 1892, 1895, 1897, 1898, 1900, 1901, 1902, 1904, 1905, 1907 (július), 1908, 1909, 1910, 1922, 1923 (október-december), 1924, 1926 (július-december), 1927, 1928, 1929, 1930, 1934, 1937
Zempléni Barátság	1946 (február-december), 1947 (január-október)
Zempléni Gazda	1926 (1-24.), 1927 (1-23.), 1928 (5-24.), 1929 (10-24.), 1930 (3-24.)
Zempléni Kisujság	1947 (január-november)
Zempléni Népujság	1947 (1-54.), 1948 (1-53.)

- A diákok a helyi levéltárban vagy az interneten információt keresnek az általuk választott témához.
- A cikk megírása és közzététele.

3.4 Kulturális élet Sátoraljaújhelyen

Projektfeladat: a sátoraljaújhelyi kulturális élet helyszíneinek bemutatása (színház, Kazinczy-kör) egy rövid videóműsor segítségével

Megvalósíthatóság:

- helyismereti projekthét
- történelmi vagy helytörténeti szakkör
- médiaóra, filmklub
- városi szintű pályázat

A feladat célja:

- a városhoz való kötődés erősítése
- online adatbázisok, keresők használatának elsajátítása
- információgyűjtés és -feldolgozás

- a következő kompetenciák, ismeretek fejlesztése: problémamegoldás, interperszonális kapcsolatok, informatikai ismeretek, kérdésfeltevés

Célcsoport: 9-11. évfolyamos diákok és szüleik, bármely más érdeklődő

Résztevő pedagógusok: történelemtanár, magyartanár, médiatanár

Oktatási módszer

- típus: egyéni, otthon elvégezhető; csoportmunka;
- a tanulási munka irányítása szempontja alapján: tanulói dominanciájú
- oktatási folyamatban betöltött szerep, didaktikai feladat szerint: új ismeretek szerzése, rendszerezés
- információk forrása: online (írott) forrás, képi forrás (fényképek, képeslapok)
- a tanuló által végzett megismerő tevékenység: felfedező

Feladat kivitelezése

- A résztvevők múzeumi, levéltári és internetes források (különös tekintettel a Hungaricana oldalán található sajtótermékekre: https://library.hungaricana.hu/hu/collection/helyi_lapok_SatoraljaújhelyiLeveltar/) segítségével megismerkednek a sátoraljaújhelyi színház és színház történetével
- Ha az anyagi források megengedik, az érdeklődő diákok látogassanak el a Budapesten található Országos Színház-történeti Múzeum és Intézet falai közé, ahol megismerkedhetnek a magyar színház-történet fő fordulópontjaival.
- Lista készítése a színházzal és a színészekkel kapcsolatos sátoraljaújhelyi épületekről, majd ezek felkeresése és rövid videófelvevételek készítése.
- Lista készítése híresebb színészekről – életük bemutatása források és filmrészletek segítségével
- Lista készítése a felkeresendő személyekről (pl. egykori a színházban játszott színészek leszármazottai, mai színészek, stb.), majd interjúk készítése – az interjúk kérdéseit közösen beszéljük meg valamelyik szakköri foglalkozáson
- Az elkészült filmet a pályázati honlapra, a YouTube-ra, a fontosabb közösségi oldalakra tölthetik fel, illetve leadhatja a városi televízió.

2. Iskolai vagy pályázati honlap létrehozása, működtetése

A pályázathoz kapcsolódó anyagok közzétételére a legalkalmasabb forma a honlap. A pályázati honlap címe: nevesnevtelenek.com. Jelenleg a következő elemek találhatóak a menüben:

- A projektről – letölthető dokumentum
- A projekt megvalósítói – fényképek
- Együttműködő partnerek
 - PIM-Kazinczy Ferenc Múzeum
 - Sátoraljaújhelyi Városvédő és Szépítő Egyesület
 - Sátoraljaújhelyi Városi Könyvtár
 - Sárospataki Tankerületi Központ
- Dokumentum adatbázis
 - Iskolai értesítők – a link a Hungaricana oldalára mutat
 - Dull György gyűjteménye – képeslapok és fényképek
 - Dr. Nagy-Bozsoky József gyűjteménye – kórháztörténet
 - PIM – Kazinczy Ferenc Múzeum gyűjteménye – képeslapok és fényképek
 - a képzés módszertani összefoglalói (1-2) – letölthető dokumentumok
 - Szocialista emlékek, jelvények
- Programjaink
 - vetélkedők, tematikus napok, tanártovábbképzések, zárándoklat
- Monitorozás
 - első partneri kérdőív
 - a résztvevők száma programjainkon
- Innováció
 - Iskolaújság
 - Helytörténeti szakkör
 - Filmklub

A következőkben néhány lehetőséget járunk körül a honlap felhasználására:

2.1 A pályázat és a Hungaricana oldalaira feltöltött dokumentumokból készített tablók közzététele. Lehetséges kategóriák: Neves névtelenek – sátoraljaújhelyi polgárok életútja; Iskolatörténet; Változó városunk

Projektfeladat: a sátoraljaújhelyi kegyes tanítórendi iskolával kapcsolatos képanyag összegyűjtése és rendszerezése tabló formájában

Megvalósíthatóság:

- helyismereti projekthét
- történelmi vagy helytörténeti szakkör
- rajszakkör, rajzóra

A feladat célja:

- a városhoz való kötődés erősítése
- online adatbázisok, keresők használatának elsajátítása
- információgyűjtés és -feldolgozás
- a következő kompetenciák, ismeretek fejlesztése: problémamegoldás, interperszonális kapcsolatok, informatikai ismeretek, rendelkezésre álló adatok rendszerezése és vizuális elrendezése

Célcsoport: 9-11. évfolyamos diákok és szüleik

Résztevő pedagógusok: történelemtanár, rajz és vizuális kultúra tanára, informatika szakos tanár, rendszergazda

Oktatási módszer

- típus: egyéni, otthon elvégezhető; csoportmunka;
- a tanulási munka irányítása szempontja alapján: tanulói dominanciájú
- oktatási folyamatban betöltött szerep, didaktikai feladat szerint: új ismeretek szerzése, rendszerezés
- információk forrása: online (írott) forrás, képi forrás (fényképek, képeslapok)
- a tanuló által végzett megismerő tevékenység: felfedező, rendszerező

Feladat kivitelezése

- A diákok csoportokat alkotnak, és eldöntik, milyen témával kapcsolatban hozzák létre tablójukat.
- Anyaggyűjtés a múzeumokban, az interneten: https://library.hungaricana.hu/hu/collection/helyi_lapok_SatoraljaújhelyiLeveltar/ és a lakosság körében
- A rendelkezésre álló képanyag rendszerezése, a kiállítandó képek és szöveges források kiválasztása

- Tabló elkészítése és lefényképezése
- A tábló elkészíthető digitális formátumban is, szükség esetén az informatikus kolléga segítségével. Felhasználható digitális eszközök: glogster.com, Microsoft Publisher, esetleg PowerPoint. A glogster oldalának segítségével multimédiás plakát készíthető, ahová a képek és szövegek mellett akár videókat is be lehet illeszteni. A PowerPoint alkalmas lehet arra is, hogy hiperhivatkozásokat helyezzünk el a képekben/szövegekben, így sokkal több információt tudunk közölni a felhasználókkal, mint egy hagyományos tábló esetében.

2.2 A diákok és a sátoraljaújhelyi lakosok által gyűjtött képeslapok és egyéb iratok közzététele (módszertanát lásd a következő pontban: 3. Digitalizálás és honlapon történő közzététel)

2.3 online játékok, vetélkedők – a kérdések kapcsolódhatnak a partnerintézmények kiállításaihoz, tevékenységeihez

Projektfeladat: online játékok és vetélkedők kidolgozása

Megvalósíthatóság:

- történelmi vagy helytörténeti szakkör
- otthoni munka

A feladat célja:

- a városhoz való kötődés erősítése
- online adatbázisok, keresők használatának elsajátítása
- információgyűjtés és -feldolgozás
- a következő kompetenciák, ismeretek fejlesztése: problémamegoldás, interperszonális kapcsolatok, informatikai ismeretek, rendelkezésre álló adatok rendszerezése, kvízek készítése

Célcsoport: 9-11. évfolyamos diákok és szüleik, érdeklődő pedagógusok

Résztevő pedagógusok: történelemtanár, informatika szakos tanár, rendszergazda, bármilyen más érdeklődő pedagógus

Oktatási módszer

- típus: egyéni, otthon elvégezhető; csoportmunka;
- a tanulási munka irányítása szempontja alapján: tanári dominanciájú
- oktatási folyamatban betöltött szerep, didaktikai feladat szerint: rendszerezés

- információk forrása: online (írott) forrás, képi forrás (fényképek, képeslapok)
- a tanuló által végzett megismerő tevékenység: rendszerező

Feladat kivitelezése

- A feladat iránt érdeklődő pedagógusok, diákok és szülők közös ötletbörzében találják ki a feladattípusokat és a kvízzjátékok témáit.
- A számítástechnika szakos kolléga bemutatja a digitális vetélkedők/játékok lehetséges (és az iskolában megvalósítható formáit).
- A résztvevőket annyi csoportra osztjuk, ahány féle feladatlapot el kívánnak készíteni. Minden csoportnak kell legyen egy felelőse, aki koordinálja a csoport munkáját, és felosztja a feladatokat.
- A csoportok akár ténylegesen találkozási, akár a virtuális térben (megosztott Google dokumentumok segítségével) elkészítik a feladatlapokat, a megoldókulccsal együtt. Ezt eljuttatják az informatikus kollégának.
- A számítástechnikus a beérkezett anyagok felhasználásával elkészíti az online vetélkedő/játék felületét.
- Ha van rá lehetőség, az együttműködő intézményekben nyilvánosan használható laptopokat vagy tableteket lehet kihelyezni, ahol szintén bárki által megoldhatók a feladatok.
- Megjegyzés: a www.kahoot.it, a www.socrative.com, a www.quizlet.com és magyar testvérük, a www.redmenta.com segítségével online feladatlapokat, feladatválasztós kvízeket készíthetünk, amelyeket órakeretben, okostelefonok segítségével oldhatunk meg.

2.4 Linkgyűjtemény, adatbázis, fórum készítése

- A linkgyűjtemény elkészítéséhez már a projektek megkezdése előtt érdemes megkérni a kollégákat arra, hogy a hasznos oldalak url-címét gyűjtsék össze, és juttassák el az oldal kezelője számára, aki azokat összegyűjtve és rendszerezve (a kategóriákat akár menet közben is ki lehet találni) az oldal megfelelő menüpontjába feltölti.
- A módszertani leírásokban szereplő tevékenységek kereshető adatbázisát is el lehet készíteni, hogy ezeket más települések tanárai is fel tudják használni. Az adatbázis elkészítése természetesen egy informatikus segítségét igényli. Már a projektek kidolgozása előtt meg kell születnie az erre vonatkozó döntésnek, hiszen ebben az

esetben a projektek kidolgozásának egyik eleme lesz a kulcsszavak feltüntetése. A kereső ezekkel a kulcsszavakkal működik majd.

- fórum – élénk eszmecsere bontakozhat ki a fórumon, ha van egy-két moderátor, aki kérdések, problémák felvetésével fenntartja az érdeklődést

3. Digitalizálás és honlapon történő közzététel

A projekt keretében már eddig is hatalmas anyag került digitalizálásra. A MNL BAZ Megyei Levéltárának Sátoraljaújhelyi Fióklevéltárában őrzött sajtótermékek (Felsőmagyarországi Hírlap, Felvidéki Magyar Hírlap, Felvidéki Ujság, Ujhelyi Hírlap, Vörös Hajnal, Zemplén, Zempléni Barátság, Zempléni Gazda, Zempléni Kisujtság, Zempléni Népujság), valamint a kegyes tanítórendi katolikus gimnázium iskolai értesítői mindenki számára elérhetők a Hungaricana közgyűjteményi portál oldalain: https://library.hungaricana.hu/hu/collection/helyi_lapok_SatoraljaujhelyiLeveltar/, https://library.hungaricana.hu/hu/collection/iskolai_ertesitok_satoraljaujhely_KegyesTanitorendiNagygimnazium/.

A lakosság tulajdonában azonban még számos olyan tárgy és családi emlék lehet, amelyek a szélesebb közönség érdeklődésére is számot tarthat. Fontos feladat, hogy ezeket lefényképezzük / digitalizáljuk, mielőtt végleg elvesznek. A digitalizálás során jó minőségű szkennelvel nagyfelbontású fényképeket készítenek, amely számos formátumban elmenthető. A szöveget tartalmazó képeket egy szövegfelismerő (OCR) program segítségével lehet szöveggé alakítani – akár 98-99%-os pontossággal. A folyamat közben az iratokat semmiféle károsodás nem éri, ami fontos szempont a tulajdonos szempontjából. (<https://www.arcanum.hu/hu/technologiak/konyvdigitalizalas/>).

Projektfeladat: anyaggyűjtés és digitalizáció

Megvalósíthatóság:

- helyismereti projekthét
- történelmi vagy helytörténeti szakkör
- tanórán kívüli tevékenységként

A feladat célja:

- a városhoz való kötődés erősítése
- információgyűjtés és –feldolgozás
- az összegyűjtött, esetlegesen nagy mennyiségű anyag digitalizálása a lakosság bevonásával
- a következő kompetenciák, ismeretek fejlesztése: problémamegoldás, interperszonális kapcsolatok, informatikai ismeretek, információszerzés és -értelmezés

Célcsoport: 9-11. évfolyamos diákok és szüleik

Résztevő pedagógusok: történelemtanár, informatika szakos tanár, rendszergazda

Oktatási módszer

- típus: egyéni, otthon elvégezhető; csoportmunka;
- a tanulási munka irányítása szempontja alapján: tanulói dominanciájú
- oktatási folyamatban betöltött szerep, didaktikai feladat szerint: új ismeretek szerzése, rendszerezés
- információk forrása: online (írott) forrás, képi forrás (fényképek, képeslapok)
- a tanuló által végzett megismerő tevékenység: felfedező, rendszerező

Feladat kivitelezése

Az anyaggyűjtés lépései:

- A résztvevők felkészítése: mit és hogyan keressenek.
 - fényképek – ha lehetséges, háttérinformációt is mellékeljenek a tárgyakhoz (ki, mikor és hol készítette, milyen személyek v. épületek láthatók a képen, stb.)
 - iskolai bizonyítványok, évkönyvek, értesítők, diplomák, stb.
 - képeslapok, levelek, levelezőlapok
 - más, történelmi jelentőségű tárgyi emlékek
- A résztvevők felkészítése: hogyan győzzék meg a tulajdonosokat az emlékek kölcsönadására.
 - megfelelő tárolót kell biztosítani, nehogy megrongálódjanak / összegyűrődjenek a kölcsönkapott emlékek
 - hívják fel a figyelmet arra, hogy a digitalizálás teljesen veszélymentes, semmiféle kár nem éri a kölcsönadott tárgyat
 - a kölcsönadás tényét elismervénnyel igazolják
 - magyarázzák el, milyen jelentősége van annak, hogy a város és a megye megismeri ezeket az emlékeket – a kölcsönadó hozzájárul a régió múltjának megismeréséhez
- A lakosság mozgósítása: helyi újságban, tévében, internetes oldalakon (különös tekintettel a közösségi médiára) megjelentetett hirdetésekkel. Érdemes külön figyelmet fordítani a város körüli kisebb falvak idős lakosaira, akiket érdemes személyesen felkeresni, és megkérni őket, mutassák meg családi kincseiket.

- A beérkezett tárgyak digitalizálása – sok esetben elég egy jó minőségű fényképezőgéppel vagy szkennelvel képet készíteni, az értékesebb iratok/képek esetében mindenképpen szakemberek segítségét kell kérni (a levéltár és a múzeum is segítséget tud nyújtani).
- A digitalizált képek szöveggé alakítása egy szövegfelismerő szoftver segítségével – a helytörténeti szakkör tagjai vagy más önkéntesek segíthetnek a szoftver által generált szöveg ellenőrzésében, javításában.
- Kézírtos emlékek esetében a legtöbb szövegfelismerő szoftver nem használható – ebben az esetben az érdeklődő felhasználókra, diákokra lehet hagyatkozni. A nyugati országokban elterjedt módszer az ún. crowdsourcing, azaz laikusok munkaerejének felhasználása. A nemzetközi oldalakon található szövegátíró programok úgy működnek, hogy egy-egy dokumentumot több ember is átnéz, és így nagy pontossággal sikerülhet átírni a kézírtos szövegeket. E tevékenységet mindenképpen online módon érdemes elvégezni például egy olyan eszközzel, amelyet a <https://transkribus.eu/> oldalon találhatunk. Mivel azonban a programok jelentős része angolul van, érdemes saját oldalt indítani – ha van rá megfelelő anyagi háttér. (Egy másik – szintén angol nyelvű – felhasználható oldal: <https://scribeproject.github.io/>, ahová saját anyagokat lehet feltölteni.)
- A digitalizált képek, iratok feltöltése a pályázati honlapra:
 - a honlapon fel kell tüntetni a kölcsönadó / adományozó nevét
 - a digitalizált kép
 - a szövegek átírata
 - háttérinformáció: bármi, ami a tárgy keletkezésével kapcsolatban kiderült.
- Ha a tulajdonosok hozzájárulnak, az eredeti tárgyakból időszaki kiállítást is lehet szervezni valamelyik partnerintézménnyel együttműködve.

4. Múzeumi rendezvények, múzeumpedagógia

A városban működő múzeum kiváló lehetőséget nyújt az informális és nemformális tanulásra is. Múzeumpedagógiai foglalkozások, tematikus napok, időszaki kiállítások szervezésével járulhat hozzá a diákok és a tágabb közönség tudásának gyarapodásához. Az ilyen jellegű események megszervezésébe és lebonyolításába érdemes bevonni a helyi iskolákat is. A tanulók kompetenciái számos területen fejlődhetnek, és kialakulhat vagy megerősödhet bennük az élethosszig tartó tanulás iránti igény.

4.1 Önkéntesség, közösségi szolgálat

„Az önkéntesség olyan tevékenység, melyet egyénileg vagy csoportosan, rendszeresen vagy alkalmanként, belföldön vagy külföldön a közös jó érdekében személyes akaratból végeznek anyagi ellenszolgáltatás nélkül. Az önkéntes tevékenység közvetlen anyagi haszonnal nem jár annak végzője számára, továbbá az önkéntes nem helyettesíti a fizetett munkaerőt. Az önkéntes nem elsősorban saját családjának segít, munkálkodása hozzáadott értéként jelenik meg a fogadó szervezet életében. A tevékenység megvalósulhat non-profit, civil szervezet, vagy állami intézmény-, ritkább esetben for-profit szervezet (cégek, vállalkozások) keretein belül. Előnye, hogy elősegíti a társadalmi beilleszkedést, hozzájárul a szegénység, a kirekesztődés csökkentéséhez és a teljes foglalkoztatottsághoz. Az önkéntesség segít környezetünk és közösségünk jobbá tételében.” (www.onkentes.hu)

Az önkéntességnek számos kézzel fogható haszna van: hozzájárulhat a társadalmi integrációhoz és a beilleszkedéshez, a tolerancia kialakulásához és megerősítéséhez. Az önkéntes munkát végző egyének gyakorlatot szereznek, erősítik kommunikációs és szervezési kompetenciájukat, valamint kiszélesíthetik ismeretségi körüket, megnövelve az esélyüket a munkalehetőségek megismerésére és megszerzésére. (<http://www.onkentes.hu/cikkek/mi-az-az-onkentesseg>) A múzeumokban végzett önkéntes munka elsősorban a társadalom és a személyiségfejlődés szempontjából lehet fontos, de a megszerzett tudás később előnyt jelenthet a munkakeresésnél is.

Önkéntességi lehetőségek múzeumokban:

- kiállítások berendezéséhez nyújtott segítség
- teremőrök
- idegenvezetés
- múzeumi anyag digitalizálása

- múzeumok által szervezett rendezvényeken nyújtott segítség.

A középiskolások számára kiváló lehetőséget jelenthet a múzeumi önkéntes munka ahhoz, hogy teljesítsék a törvény által előírt iskolai közösségi szolgálat követelményeit. Önkéntes munkájuk nem csak a közösség számára teremt új értéket, hanem személyiségük, tudásuk és társas kompetenciájuk is fejlődhet a szabad idő hasznos eltöltése közben. A diákokat sokat segíthetnek a kiállítások berendezésében, rendben tartásában, lebontásában, a látogatók tájékoztatásában, a múzeumi rendezvények lebonyolításában, a múzeumi anyagok rendszerezésében, leltározásában.

Feladat: önkéntes munka a múzeumban

Megvalósíthatóság:

- tanórán kívüli tevékenységként

A feladat célja:

- a városhoz való kötődés erősítése
- információgyűjtés és –feldolgozás, információátadás
- a diákok és más érdeklődők bevonása a múzeum munkájába
- a következő kompetenciák, ismeretek fejlesztése: problémamegoldás, interperszonális kapcsolatok, információátadás

Célcsoport: 9-11. évfolyamos diákok, érdeklődő sátoraljaújhelyiek

Résztevő pedagógusok: történelemtanár

Oktatási módszer

- típus: egyéni vagy csoportmunka;
- a tanulási munka irányítása szempontja alapján: tanulói dominanciájú
- oktatási folyamatban betöltött szerep, didaktikai feladat szerint: ismeretek átadása, ismeretszerzés
- információk forrása: tárgyi forrás (múzeumi tárgyak)
- a tanuló által végzett megismerő tevékenység: felfedező, rendszerező

Feladat kivitelezése

- Felhívás közzététele – a felhívást a diákokkal osztályfőnöki órákon, a lakossággal internetes felületeken és a helyi sajtón keresztül lehet megismertetni. A felhívásban szerepelnie kell a feladat pontos leírásának és a munkavégzés helyének is.
- Előzetes megbeszélés a jelentkezőkkel, a lehetséges feladatok megismerése, a jelentkezők igényeinek felmérése. A megbeszélés eredményeinek ismeretében a múzeumi szakemberek felkeresése
- Tájékoztató megbeszélés a múzeumi munkatársak vezetésével. A feladat ismertetése, a feladat elvégzéséhez szükséges információk közzététele.
- Terepbejárás, a munkavégzés helyszínének megismerése.
- Az önkéntes munka elvégzése során keletkezett tapasztalatok értékelése, megosztása, szükséges korrekciók végrehajtása. Diákok esetében beszámoló készítése.

4.2 Múzeumpedagógia

A múzeumpedagógiai foglalkozásokat a múzeumok szervezik, céljuk az intézmény népszerűsítése, a múzeumban őrzött kincsek minél szélesebb körben való megismertetése. A múzeumpedagógiai lehetőségekről így a múzeumok tudnak felvilágosodást adni. A témában további információk szerezhetők pl. a muzeumpedagogia.org honlapról, illetve a nagyobb múzeumok oldalairól.

5. Élő történelem, Oral History - interjúkészítés

Diákjaink abban a szerencsés helyzetben vannak, hogy még találkozhatnak a közelmúlt meghatározó történelmi eseményeinek alakítóival, szemtanúival. Sokszor tudatában sincsenek annak, milyen elképesztő élményeik lehettek szüleiknek, nagyszüleiknek. Az idősebb emberekkel készített interjú segítségével ők is átélhetik ezeket a pillanatokot – emellett a közös tevékenység szorosabbá teheti a családi kötelékeket, segíthet áthidalni a generációk közötti szakadékokat.

Az egyéni visszaemlékezések feldolgozásának módszertanának kiváló összefoglalását adja Vonyó József egyetemi docens az itt letölthető prezentációjában: <https://slideplayer.hu/slide/2199437/>. A személyes visszaemlékezések lehetőséget adnak a múlt megismerésére. Az előadó saját emlékeit megosztva személyessé és árnyaltabbá teszi a múltról alkotott képet, így azok számára is könnyen befogadhatóvá teszi, akik csekélyebb érdeklődést tanúsítanak a múlt iránt. Az interjú alkalmával az interjút készítő személynek lehetősége van a visszakérdésre, a problémás vagy nehezen érthető pontok tisztázására. A visszaemlékező társadalmi és/vagy vagyoni helyzetének ismeretében akár egy egész társadalmi réteg gondolkodásmódját, értékrendszerét is megismerhetjük. A visszaemlékezések elemzésével megmutathatjuk a diákoknak a forráskritika fontosságát, megismertethetjük velük a forráselemzés módszereit. Természetesen tisztában kell lenni a módszer hiányosságaival is, és ezekre már az interjú elkészítése közben is érdemes figyelni: az események óta sok idő eltelhetett, tehát egyáltalán nem biztos, hogy minden az elmondottak szerint történt. Az emlékeket torzíthatják a személyes érdekek (pl. önigazolás, védekezés, saját szerep felnagyítása vagy éppen kicsinyítése, stb.) is, amely miatt tudatosan vagy nem tudatosan, de megmásíthatja a visszaemlékező a múltat. Befolyásolhatja az előadást az is, hogy felnőtt fejjel (bizonyos történelmi ismeretek/interpretációk birtokában) már máshogyan értékeli az adott eseményt, illetve saját szerepét az eseményekben. Nincsen olyan esemény, amelyet két ember egyformán élt volna meg; éppen ezért hatalmas lehetőségeket rejt magában több, ugyanarról az eseményről szóló visszaemlékezés.

5.1 Interjúkészítés

Projektfeladat: Interjúkészítés idősebb helyi lakosokkal

Megvalósíthatóság:

- helyismereti vagy történelmi szakkör
- újságíró szakkör
- tanórán kívüli tevékenységként

A feladat célja:

- a városhoz való kötődés erősítése
- információgyűjtés és –feldolgozás
- a diákok és más érdeklődők bevonásával az előző évtizedek mindennapi életének, kiemelkedő eseményeinek megismerése „alulnézetből”

- annak tudatosítása, hogy a történelemkönyvekből megismert és a megélt történelem nagymértékben különbözhet
- a következő kompetenciák, ismeretek fejlesztése: problémamegoldás, interperszonális kapcsolatok, információgyűjtés, interjúkészítés

Célcsoport: 9-11. évfolyamos diákok, érdeklődő sátorlajújhelyiek

Résztevő pedagógusok: történelemtanár, médiatanár, magyartanár

Oktatási módszer

- típus: egyéni és csoportmunka;
- a tanulási munka irányítása szempontja alapján: tanulói dominanciájú
- oktatási folyamatban betöltött szerep, didaktikai feladat szerint: ismeretszerzés
- információk forrása: szóbeli forrás (személyes visszaemlékezések)
- a tanuló által végzett megismerő tevékenység: felfedező, rendszerező

Feladat kivitelezése – az alábbiakban csak egy egyszerű vázlatot adunk, részletes metodikai leírást találhatunk a <http://www.emlekpontok.hu/hu/dokumentumok/altalanos-dokumentumok> oldalán a letölthető dokumentumok között: találunk itt pedagógusoknak és diákoknak készült segédanyagot és javasolt eljárásrendet is.

- Az érdeklődők az első találkozás alkalmával tanári irányítással megvitatják az oral history előnyeit és hátrányait. Kiválasztják azokat a korszakokat/eseményeket, amelyek szemtanúit még fel lehet keresni. Lehetséges példák: az ötvenes évek; az 1956-os forradalom; a Kádár-korszak; rendszerváltás. Érdeemes felidézni a lakóhely szempontjából kiemelkedő fontosságú eseményeket is.
- Kérdéssor elkészítése
- Lehetséges interjúalanyok listájának elkészítése – a lista az interjúk készítése során természetesen változhat, újabb személyek hozzáadásával lehet bővíteni. Hozzájárulási nyilatkozatok beszerzése (videófelvétel készítéséhez és közzétételéhez).
- Az interjú helyszínének meghatározása, berendezése, a megfelelő technika előkészítése; a kérdésfeltevés módjának megbeszélése az interjúalannal.
- Az interjúk elkészítése.
- Az interjúk megszerkesztése, ha szükséges, bizonyos részek kivágása. Eközben figyelni kell arra, hogy ne változzon meg az interjú üzenete.
- Kulcsszavak meghatározása, esetleg keresőfelület készítése a projekt honlapján.

- Az interjúk és a hozzájuk kapcsolódó adatok feltöltése.

5.2 A rögzített visszaemlékezések felhasználásának lehetőségei

A projekt során rögzített visszaemlékezéseket, illetve az interneten máshol talált visszaemlékezéseket (lásd www.emlekpontok.hu) önmagukban vagy egymással összevetve is feldolgoztathatjuk a diákokkal, kialakítva a forráskritika iránti igényt.

Projektfeladat: Interjúk közös elemzése

Megvalósíthatóság:

- helyismereti vagy történelmi szakkör
- újságíró szakkör
- média óra

A feladat célja:

- a városhoz való kötődés erősítése
- információgyűjtés és –feldolgozás
- a megelőző évtizedek mindennapi életének, kiemelkedő eseményeinek megismerése „alulnézetből”
- annak tudatosítása, hogy a történelemkönyvekből megismert és a megélt történelem nagymértékben különbözhet
- a következő kompetenciák, ismeretek fejlesztése: problémamegoldás, interperszonális kapcsolatok, információgyűjtés, információk rendszerezése, értelmezése

Célcsoport: 9-11. évfolyamos diákok, érdeklődő sátoraljaújhelyiek

Résztevő pedagógusok: történelemtanár, médiatanár, magyartanár

Oktatási módszer

- típus: egyéni és csoportmunka;
- a tanulási munka irányítása szempontja alapján: tanulói dominanciájú
- oktatási folyamatban betöltött szerep, didaktikai feladat szerint: ismeretszerzés, ismeretek rendszerezése
- információk forrása: szóbeli forrás (személyes visszaemlékezések videófelvétele)

- a tanuló által végzett megismerő tevékenység: felfedező, rendszerező

Feladat kivitelezése

- Az elemezni kívánt interjú(k) kiválasztása. A kiválasztás lehetséges szempontjai: egy adott korszakhoz/eseményhez kötődő interjúk; egy családba tartozó interjúalanyok.
- A tárgyalt korszak megismerése történelemtankönyvek és internetes oldalak segítségével, a főbb történelmi események rendszerezése lista vagy táblázat segítségével.
- Az elemzés szempontjainak megtárgyalása / közlése. Lehetséges szempontok: az interjúalany társadalmi és műveltségi háttere; az interjúalany viszonyulása az eseményekhez; hitelesség és hihetőség kérdése; az interjúalany viselkedése, nonverbális kommunikációja az interjú közben; a történelemtankönyvekből megismert eseménysorok eltérő megítélésének, leírásának okai, a különbségek rögzítése; milyen személyes motivációkat lehet felfedezni, stb.
- Az interjúk közös megtekintése.
- Az interjúk elemzése a korábban meghatározott szempontok alapján – ez történhet egyénileg, kisebb csoportokban, esetleg az első esetben erős tanári segítséggel, közösen.
- Az eredmények bemutatása prezentációk vagy rövidebb tanulmányok segítségével. Ez szólhat egyetlen interjúról, de több interjút is össze lehet vetni – ez utóbbi esetben körbe kell járni a különböző interpretációk megszületésének okait. Az elemzésből kiderül, hogy ugyanaz a történelmi esemény különböző módon befolyásolta a különböző társadalmi helyzetben lévő emberek életét.
- A prezentációkat / tanulmányokat közzé lehet tenni a projekt honlapján.